

Szklane menażerie - finał projektu

Projekt "Szklane menażerie" - co to jest?

To teatralna kampania zapobieganiu samoizolacji i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.

Dla kogo?

Dla młodzieży, ich rodziców i bliskich, nauczycieli, psychologów.

O czym?

Projekt zbudowany wokół klasycznego amerykańskiego dramatu Szklana menażeria T. Williamsa, był pretekstem do rozmowy o powodach ucieczki młodych ludzi w różnie pojmowaną iluzję. Tekst staje się punktem wyjścia dla realizacji online spektaklu dramatycznego, serii video teatru tańca, edukacyjnych gier RPG, konkursu literackiego. Kontekst krytyczny zapewnią tematyczne wykłady, panel dyskusyjny, publikacja online.

Po co?

Projekt powstał, by w oryginalny artystyczny sposób skupić uwagę odbiorców na społecznym problemie, jakim jest samoizolacja i uzależnienia. Dotyka on w równym stopniu dzieci i młodzież, co ich rodziców, rodzin, dziadków, nauczycieli oraz opiekunów. Młodzi uciekają w uzależnienia, począwszy od gier komputerowych, kontaktów online, sztukę, ekstremalny sport aż po niebezpieczne narkotyki, czy hazard. Każde uzależnienie to ucieczka od realnego życia. Dlaczego? Ze strachu? Nudy? Nośnikiem tego pytania jest Laura bohaterka dramatu T. Williamsa - chorobliwie nieśmiała kaleka skazana na izolację w świecie fantazji. To ona stanie się bohaterką projektu i reprezentantką pokolenia dzieci online. Ona pozwoli widzom zobaczyć poetycką interpretację losu nastolatki zamykającej się w iluzji i rozpocznie dociekania, ile takich bohaterów znamy, kto się z nimi utożsamia i w jaki sposób można zapobiegać tragicznym skutkom zjawiska. Okazją do rozmów będzie otwarte forum dyskusyjne online. Nie bez znaczenia jest fakt, że Laura jest osobą niepełnosprawną, więc głos odbiorców o podobnych problemach będzie bezcenny.

Co powstało w trakcie projektu Szklane menażerie?

- słuchowisko pt. Laura reż. M. Brzozowski premiera online
- seria video art Szklane menażerie (tytuł roboczy) opieka M. Ratajski / prapremiera
- sesje gier RPG pt. Laura
- wykłady: 1. T. Williams - twórczość. 2. Głośne adaptacje filmowe dramatów T. Williamsa
- dyskusja panelowa online dla nauczycieli i terapeutów pt. Ucieczki dzieci i młodzieży w alternatywne wymiary
- publikacja metodyczna online Laura to ja - powody ucieczki w alternatywne wymiary dzieci i młodzieży w czasach kultury online.
- konkurs literacki dla licealistów pt. Laura to ja - powody ucieczki w alternatywne wymiary (1)

Wybitny tekst dramatyczny Tennessee Williams'a nabiera w dzisiejszym czasie nowego znaczenia, staje się wyjątkowo aktualny jako studium złożonych i naznaczonych traumą relacji rodzinnych oraz postaw społecznych charakteryzujących się, z jednej strony poczuciem lęku wynikającego z trudnej sytuacji ekonomiczno-politycznej, z drugiej zaś biernością, apatią, doraźnym i ukierunkowanym na konsumpcję myśleniem o egzystencji. Realizacja jest próbą ujawnienia i zbadania określonych procesów społecznych prowadzących do kryzysu wartości i relacji międzyludzkich istniejących zarówno w opisanym przez Williams'a społeczeństwie amerykańskim lat 30 XX w. jak również w dzisiejszej polskiej rzeczywistości społecznej.

„Szkłana menażeria” jako opowieść o dysfunkcyjnej sytuacji rodzinnej, wynikającej z przenoszenia na dzieci odpowiedzialności rodzicielskiej, a także lęku i traumy relacyjnej, staje się kluczem do zrozumienia kryzysu więzi rodzinnych obecnych w naszym społeczeństwie. Tekst Williams'a jest zaskakująco aktualny, a jego atmosfera zdaje się wypełniać również nasz świat naznaczony tak często dramatem niespełnionych marzeń i niezawinionej ofiary, w którym rzeczywistym kalectwem jest rodzinne dziedziczenie stanów lękowych i zaburzeń psychicznych, niska samoocena, życie zastępcze w myśl narzuconego wzorca wynikającego z nadopiekuńczej, uprzedmiotawiającej i opresyjnej „miłości”.

Celem realizacji spektaklu było zaproszenie widzów do wejścia w intymny świat dramatu Williams'a po to, aby odnaleźć w nim mogli swoją siłę, aby choć na chwilę zdołali przenieść ten świat do swojego życia szukając czułości, otwartości i akceptacji dla potrzeb bliskich im osób.

Spektakl tworzony był w oparciu o precyzyjną i wnikliwą analizę tekstu dramatycznego, bazą dla jego powstania będzie rzetelna praca aktorska ukierunkowana na realizację tekstu dramatycznego zgodnie z jego rytmem, zapisem, psychologią i formą retrospekcji.

Video art Szklane menażerie

Krótką serią impresji tanecznych i choreograficznych. Tancerze jako pierwsi skonfrontowali się ze swoją ucieczką w taniec. Punktem wyjścia do ich pracy były wątki z dramatu „Szkłana menażeria”. Z ich pracy powstała krótka seria video performansów zrealizowanych w scenerii miasta (np. dworzec, dachy, parki). W tym wypadku dojdzie do symbolicznego wykorzystania ekranu jako szklanego pudełka mieszczącego „menażerie” czyli „niecodzienne gatunki w klatkach obwożone w celach pokazowych”. Opiekę nad projektem sprawował kurator Sceny Tańca AOIA Michał Ratajski.

Wykłady z zakresu twórczości T. Williamsa, głośnych adaptacji filmowych dramatów T. Williamsa

T. Williams pomimo olbrzymiego dorobku jest dramaturgiem stosunkowo mało znanym, zwłaszcza wśród młodych odbiorców, dlatego wykład popularno - naukowy był doskonałą okazją do popularyzowania jego twórczości i znaczenia jakie ma dla kultury, a w tym dla teatru XX wieku. Został przygotowany we współpracy z UŁ. Natomiast wykład dotyczący głośnych ekranizacji, które do tej pory są pamiętane wśród pokolenia 40+, przeprowadziła Mariola Wiktor (dziennikarka, jurorka festiwalu międzynarodowych, filmoznawczyni). „Tramwaj zwany pożądaniem” stanie się przykładem współpracy E. Kazana i dramaturga przy tworzeniu nowego współczesnego filmowego języka.

Konkurs literacki pt. Laura to ja - powody ucieczki w alternatywne wymiary dla licealistów organizowany we współpracy z Domem literatury w Łodzi, został ogłoszony w szkołach we wrześniu 2020 i rozstrzygnięty w listopadzie. Jego celem było propagowanie literatury jako narzędzia terapii dla poczucia samotności i izolacji wśród młodzieży. Stanie się doskonałą okazją do praktykowania pisarstwa i podnoszenia kompetencji w tym zakresie. Nagrodą była publikacja eseju oraz spotkanie/niespodzianka z odtwórcami ról i twórcami spektaklu Laura. Grupa odbiorcza: 16 +, adresaci szczególnie uczniowie licealiści .

Jury w składzie Anna Ciszowska (przewodnicząca), Marcin Bałczewski, Mateusz Sidor, orzekło:

1 nagroda (300 zł): Gabriela Wrona za pracę Laura to ja, Skarżysko Kamienna

Wyróżnienia:

Matylda Koperczak za pracę Pasożyt, Katowice

Aleksandra Majówka za pracę Nigdzie nie uciekam, Chełm

Marcin Wiśniewski za pracę Laura to ja - powody ucieczki w alternatywne rzeczywistości. Reportaż młodego lekarza, Łódź

Dyskusja panelowa pt. Ucieczki dzieci i młodzieży w alternatywne wymiary

Do dyskusji zostali zaproszeni praktycy pracujący z młodzieżą - terapeuci, nauczyciele oraz przedstawiciele młodzieży. Osią dyskusji była diagnoza i szukanie metod zapobiegających uzależnieniom wśród młodych ludzi. Punktem wyjścia będzie słuchowisko Laura reż. M. Brzozowski i tezy artystyczne postawione przez teatr.

Publikacja online pt. Laura to ja - powody ucieczki w alternatywne wymiary dzieci i młodzieży w czasach kultury online

Ewaluacja projektu w formie publikacji podsumowała zdobyte efekty diagnoz i powodów samoizolacji dzieci i młodzieży. W podsumowaniu zostały wykorzystane wnioski z panelu dyskusyjnego oraz konkursu literackiego przeprowadzonego wśród uczniów. Materiał będzie szeroko dostępny jako materiał metodyczny dla kadr kultury. Autorką tekstu jest dr Monika Modrzejewska-Świgulska.

Wszystkie wydarzenia były tworzone za pomocą nowych technologii, wśród nich były eksperymenty video i oryginalne artystyczne działania multimedialne. Zadania edukacyjne były realizowane według metodologii angażującej uczestników i budzące ich aktywność (interaktywne gry, konkurs, dyskusje panelowe). Wykłady i publikacje online zostały zrealizowane w atrakcyjnej multimedialnej oprawie. Projekt służy edukacji kulturalnej młodzieży i dorosłych, podnosi kompetencje kadr kultury (nauczycieli). Będzie dostępny dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Gdzie to można zobaczyć?

Wszystkie produkcje są dostępne na:

<https://www.facebook.com/aoia.lodz/?ref=bookmarks>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, uzyskanych z dopłat ustanowionych w grach objętych monopolem państwa, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

mat. prasowe